

STATUT

Związku Stowarzyszeń „Kongres Ruchów Miejskich”

Tekst przyjęty w dn. 23 kwietnia 2021 r.,
zmieniony w dn. 25 czerwca 2021 r., 29 sierpnia 2022 r. oraz 23.06.2023 r.

Preambuła

Związek Stowarzyszeń „Kongres Ruchów Miejskich” powstał dla prowadzenia przez skupione w nim organizacje długoterminowej i kompleksowej działalności na rzecz takich krajowych rozwiązań prawnych, polityk i strategii rozwoju, wartości, społecznych narracji i standardów, które sprzyjają zrównoważonemu, demokratycznemu i egalitarnemu rozwojowi miast w Polsce, zgodnie z zapisami 15 Tez Miejskich, będących załącznikiem do niniejszego Statutu.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

Mając na uwadze decyzję podjętą przez IV Kongres Ruchów Miejskich, tworzy się związek stowarzyszeń pod nazwą: Związek Stowarzyszeń „Kongres Ruchów Miejskich”, zwany dalej: Kongresem, w skrócie: KRM.

§ 2

Siedzibą KRM jest Gdańsk.

§ 3

1. KRM zawiązany jest na czas nieoznaczony.
2. KRM działa w oparciu o postanowienia:
  - 1) ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261);
  - 2) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
  - 3) niniejszego Statutu.

§ 4

1. KRM działa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Dla właściwego realizowania swoich celów KRM może prowadzić działalność również poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
3. KRM jest organizacją ogólnopolską, która działa przy zachowaniu zasad dobrowolności, równouprawnienia i otwartości. Przystąpienie do KRM nie narusza samodzielności jego Członków.
4. KRM może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji o podobnych celach działania. Przystąpienie do takiej organizacji wymaga uchwały Zarządu.
5. KRM ma prawo używać wyróżniającego go znaku graficznego. Zatwierdzenie znaku graficznego KRM następuje w drodze uchwały Zarządu.

§ 5

Działalność KRM oparta jest głównie na pracy społecznej Członków.

Rozdział II

Cele i formy ich realizacji

§ 6

Cele KRM :

- 1) zagwarantowanie wszystkim mieszkańcom i mieszkankom prawa do miasta, które oznacza prawo do korzystania z zasobów miasta i prawo do współdecydowania o najważniejszych sprawach miasta oraz sprawach jego mieszkańców i mieszanek;
- 2) demokracja miejska, czyli proces ciągłej partycypacji mieszkańców i mieszanek w realnym podejmowaniu decyzji o mieście, opartej na edukacji obywatelskiej;
- 3) zwiększenie wpływu mieszkańców i mieszanek na budżety miast oraz ciągły, obywatelski dialog w procesie ich uchwalania;
- 4) opieka nad słabszymi członkami i członkiniami wspólnoty miejskiej, zgodnie z zasadami sprawiedliwości społecznej;
- 5) wspieranie lokalnego biznesu;
- 6) promocja zatrudnienia opartego na umowach o pracę w jednostkach publicznych i przedsięwzięciach finansowanych ze środków publicznych;
- 7) mieszkania dostępne dla możliwie najliczniejszej przeciętnie zamożnej grupy mieszkańców i mieszanek miast, w postaci lokali komunalnych oraz lokali w budynkach prywatnych;
- 8) mieszkania socjalne dla najuboższych;
- 9) ochrona praw lokatorskich;
- 10) dostępność i wysoka jakość usług publicznych, w szczególności w świetle zjawiska komercjalizacji;
- 11) zrównoważony rozwój miast;
- 12) ochrona środowiska i klimatu jako istotnych czynników jakości życia w mieście;
- 13) ochrona zwierząt oraz ekosystemów i dziedzictwa przyrodniczego;
- 14) zrównoważony transport w mieście, opierający się na systemie powszechnie dostępnej komunikacji publicznej, ruchu pieszym i rowerowym oraz zmniejszeniu roli transportu samochodowego;
- 15) ład przestrzenny warunkujący sprawne funkcjonowanie miasta, minimalizujący konflikty interesów w przestrzeni miejskiej;
- 16) estetyka przestrzeni sprzyjająca dobrostanowi i atrakcyjności miasta;
- 17) rewitalizacja zdegradowanych i/lub historycznych obszarów miejskich, będących symbolem tożsamości miast, mająca wymiar społeczny, ekonomiczny, gospodarczy i urbanistyczno-architektoniczny,
- 18) upowszechnianie uczestnictwa w kulturze w mieście poprzez edukację, przygotowanie do udziału w kulturze oraz zwiększanie dostępności kultury;
- 19) dekoncentracja krajowych instytucji publicznych poza stolicę, a regionalnych poza miasta wojewódzkie;
- 20) przeciwdziałanie procesowi suburbanizacji, tj. żywiołowego rozprzestrzeniania się strefy zurbanizowanej;
- 21) ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działania wspomagające rozwój demokracji;
- 22) wszechstronny rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 23) rozpowszechnianie szeroko pojętej kultury oraz sztuki;
- 24) ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 25) rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 26) wspieranie i współdziałanie z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
- 27) integracja europejska oraz rozwijanie współpracy między społecznościami;
- 28) promocja i wsparcie funkcjonowania, organizacji i samej idei wolontariatu;
- 29) działalność na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnościami;
- 30) rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 31) pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- 32) ochrona i promocja zdrowia;
- 33) integracja oraz reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

- 34) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 35) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji i kultury mniejszości narodowych, regionalnych i etnicznych.

§ 7

KRM realizuje swoje cele poprzez m.in.:

- 1) reprezentowanie Członków wobec organów władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej, mediów, biznesu oraz organizacji społecznych, krajowych, zagranicznych i międzynarodowych - w zakresie spraw leżących w obszarze działania KRM;
- 2) rzecznictwo wobec podmiotów zewnętrznych polegające na inspirowaniu i prowadzeniu formalnych działań wobec władz, biznesu, organizacji społecznych i społeczeństwa, w tym - wystąpienia do sądów, władz państwowych i samorządowych, organów kontroli, ścigania i nadzoru;
- 3) organizowanie współpracy i wspólnych działań, przepływu informacji, wiedzy, dobrych praktyk i doświadczeń między Członkami oraz między KRM a jego otoczeniem - podmiotami trzecimi - w szczególności organizowanie spotkań i zjazdów, konferencji i dyskusji;
- 4) wspieranie organizacji społecznych, ruchów miejskich, nieformalnych grup i inicjatyw miejskich, w ich działaniach lokalnych i krajowych na rzecz miast i dobrych polityk miejskich, w duchu 15 Tez Miejskich;
- 5) działalność na rzecz rozwój miejskiego społeczeństwa obywatelskiego i wzmacniania aktywnego obywatelstwa na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim, w tym w szczególności w postaci wystąpień publicznych, organizowania petycji, zgromadzeń, wydarzeń, protestów i konsultacji społecznych;
- 6) opracowywanie ekspertyz i diagnoz dotyczących problemów rozwoju miast w Polsce, funkcjonowania samorządu miejskiego i działalności ruchów miejskich, prowadzenie badań w tym zakresie, tworzenie programów na rzecz rozwiązywania tych problemów, w tym projektów regulacji prawnych i dobrych praktyk miejskich;
- 7) upowszechnianie i popularyzowanie w społeczeństwie i wśród władz wiedzy o korzystnych kierunkach i formach rozwoju miasta zrównoważonego, wspieranie społecznych inicjatyw w tym zakresie, działania propagujące dobre praktyki, w szczególności - w formie edukacji miejskiej w przestrzeni publicznej, organizowania szkoleń, warsztatów, seminariów i zajęć edukacyjnych na wszystkich szczeblach szkolnictwa;
- 8) działalność wydawniczą oraz medialną, czasopiśmienniczą i cyfrową, których treści odnoszą się do tematów związanych z problematyką miejską, organizowanie komunikacji elektronicznej i tradycyjnej, w tym w formie mediów otwartych;
- 9) uczestniczenie w działaniach władz publicznych, lokalnych, krajowych i Unii Europejskiej, na rzecz rozwiązywania problemów miejskich, prowadzonych w duchu i w zgodzie z zapisami 15 Tez Miejskich;
- 10) zapewnianie odpowiednich warunków materialnych oraz organizacyjnych dla rozwoju i współdziałania ruchów miejskich w Polsce, w tym pozyskiwanie środków finansowych;
- 11) podejmowanie wszelkiej działalności na rzecz promocji, rozpowszechniania, upowszechniania, popularyzacji i rozwoju demokracji miejskiej; dialogu obywatelskiego; lokalnego biznesu; tradycji narodowej, polskości, świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; świadczenia pracy w oparciu o stosunek pracy; ochrony praw lokatorskich; zrównoważonego rozwoju miast; ochrony środowiska, ekologii i ochrony zwierząt, dziedzictwa przyrodniczego; zrównoważonego miejskiego zbiorowego publicznego transportu; ruchu pieszego i rowerowego; ład przestrzennego; rewitalizacji zdegradowanych lub/i historycznych obszarów miejskich; kultury; edukacji; wolontariatu; ochrony i promocji zdrowia; działalności na rzecz osób niepełnosprawnych; gospodarczego, w tym przedsiębiorczości; integracji i reintegracji zawodowej;
- 12) współdziałanie z innymi stowarzyszeniami, fundacjami i innymi organizacjami pożytku publicznego, w szczególności o zbieżnych celach statutowych;
- 13) współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami państwowymi, organami państwowymi i innymi przedstawicielami sektora publicznego;
- 14) współpracę z partnerami, sponsorami, darczyńcami, donatorami;
- 15) udział, współudział, organizację i współorganizację eventów, pikników, przedsięwzięć, wydarzeń, festynów, imprez w szczególności adresowanych do społeczności lokalnych;
- 16) organizowanie, współorganizowanie, prowadzenie, wspieranie lub udział w kursach, wykładach, seminariach, prelekcjach, konferencjach, sympozjach, warsztatach, pogadankach, pokazach,

wystawach, wywiadach, odczytach i szkoleniach specjalistycznych dla podmiotów lub osób zainteresowanych realizacją celów statutowych KRM, bądź przez nich organizowanych;

- 17) prowadzenie strony internetowej, profilu na Facebooku, Instagramie oraz innych mediach społecznościowych;
- 18) udział we wszelkich wydarzeniach organizowanych przez podmioty publiczne lub prywatne, których charakter bezpośrednio lub pośrednio jest zbieżny z celami statutowymi i działalnością KRM;
- 19) pozyskiwanie sponsorów okolicznościowych i stałych dla KRM RM;
- 20) działalność promocyjna i wszelkie działania marketingowe dla KRM;
- 21) współpracę z podmiotami z sektora prywatnego lub/i publicznego o celach i zadaniach zbieżnych lub tożsamy z celami i zadaniami KRM;
- 22) podejmowanie wszelkich dozwolonych prawem przedsięwzięć zmierzających do realizacji statutowych celów KRM.

§ 7(1)

1. KRM realizuje swoje cele poprzez prowadzenie nieodpłatnej działalności pożytku publicznego w następujących obszarach:

- 1) 58.11.Z Wydawanie książek,
- 2) 58.14.Z Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków,
- 3) 58.19.Z Pozostała działalność wydawnicza,
- 4) 63.12.Z Działalność portali internetowych,
- 5) 63.99.Z Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 6) 70.21.Z Stosunki międzyludzkie (public relations) i komunikacja,
- 7) 70.22.Z Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- 8) 72.20.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych,
- 9) 74.90.Z Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 10) 82.30.Z Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów,
- 11) 84.21.Z Sprawy zagraniczne,
- 12) 85.59.B Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 13) 91.03.Z Konserwacja i ochrona miejsc i budynków zabytkowych i historycznych oraz zabytkowych obiektów ruchomych,
- 14) 94.99.Z Działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana.

2. KRM może realizować swoje cele poprzez odpłatną działalność pożytku publicznego w następujących obszarach:

- 1) 58.11.Z Wydawanie książek,
- 2) 58.14.Z Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków,
- 3) 58.19.Z Pozostała działalność wydawnicza,
- 4) 63.12.Z Działalność portali internetowych,
- 5) 63.99.Z Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 6) 70.21.Z Stosunki międzyludzkie (public relations) i komunikacja,
- 7) 70.22.Z Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- 8) 72.20.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych,
- 9) 74.90.Z Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 10) 82.30.Z Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów,
- 11) 84.21.Z Sprawy zagraniczne,
- 12) 85.59.B Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 13) 91.03.Z Konserwacja i ochrona miejsc i budynków zabytkowych i historycznych oraz zabytkowych obiektów ruchomych,
- 14) 94.99.Z Działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana.

§ 8

Wyżej wymieniona działalność będzie realizowana w szczególności na rzecz wszelkich podmiotów i inicjatyw lokalnych działających w obszarach samorządu miejskiego.

Rozdział III

Członkowie, ich prawa i obowiązki

§ 9

1. Członkowie KRM dzielą się na:
  - 1) Członków zwyczajnych;
  - 2) Członków wspierających;
  - 3) Członków honorowych.
2. Członek KRM reprezentowany jest przez osobę fizyczną, która jest uprawniona do jego reprezentacji lub działa na podstawie stosownego pisemnego pełnomocnictwa.
3. Dana osoba fizyczna może reprezentować wyłącznie jednego Członka.
4. Każdy Członek na prawo w dowolnym terminie do zmiany reprezentującej go osoby fizycznej, z zachowaniem właściwego umocowania dla nowej osoby reprezentującej.
5. W przypadku utraty prawa do reprezentacji Członka przez osobę fizyczną reprezentującą Członka lub cofnięcia bądź wygaśnięcia w stosunku do takiej osoby fizycznej stosownego pełnomocnictwa, w sytuacji, w której ta osoba fizyczna jest jednocześnie członkiem władz KRM, przestaje ona pełnić tę funkcję we władzach KRM.

§ 10

1. Członkiem zwyczajnym KRM może być podmiot spełniający łącznie poniższe kryteria:
  - 1) jest stowarzyszeniem lub inną osobą prawną;
  - 2) działa nie dla zysku – o celach niezarobkowych;
  - 3) nie jest:
    - a. jednostką organizacyjną administracji publicznej;
    - b. związkiem zawodowym;
    - c. partią polityczną;
    - d. kościołem;
    - e. związkiem wyznaniowym;
    - f. związkiem jednostek samorządu terytorialnego;
  - 4) złoży pisemny wniosek o przyjęcie w poczet Członków adresowany do Zarządu;
  - 5) potwierdzi akceptację dla 15 Tez Miejskich poprzez pisemne oświadczenie złożone przez podmiot/podmioty uprawnione do jego reprezentacji;
  - 6) uzyska rekomendację 2 (dwóch) Członków zwyczajnych KRM, w tym co najmniej jednego Członka-założyciela;
  - 7) złoży pisemną deklarację przystąpienia do KRM, w której zobowiąże się do przestrzegania Statutu;
  - 8) zostanie przyjęta uchwałą Zarządu. w przedmiocie nadania temu podmiotowi statusu Członka zwyczajnego KRM i przyjęcia go w poczet członków KRM.
2. Członkiem zwyczajnym KRM może być również stowarzyszenie zwykłe, o ile przepisy powszechnie obowiązującego prawa w dacie przystąpienia oraz jego regulamin przewidują taką możliwość. Zapisy § 10 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 11

1. Uchwała Zarządu w przedmiocie odmowy nadania zainteresowanemu podmiotowi statusu Członka zwyczajnego oraz przyjęcia w poczet Członków wymaga pisemnego uzasadnienia Zarządu.
2. Od uchwały Zarządu zainteresowanemu podmiotowi przysługuje odwołanie do Walnego Zebrania w terminie miesiąca od dnia otrzymania uchwały.

3. Odwołanie złożone po terminie może wyjątkowo zostać rozpoznane przez Walne Zebranie.

§ 12

Każdy Członek zwyczajny ma jeden głos.

§ 13

1. Członkowie zwyczajni mają następujące prawa:

- 1) uczestniczenia w Walnym Zebraniu z głosem stanowiącym;
- 2) czynne i bierne prawo wyborcze do władz KRM;
- 3) uczestnictwa we spotkaniach, imprezach i innych przedsięwzięciach podejmowanych w związku z realizacją celów statutowych KRM;
- 4) zgłaszania opinii, wniosków i postulatów do władz KRM;
- 5) zgłaszanie kandydatów do władz KRM.

2. Członkowie zwyczajni zobowiązani są do:

- 1) przestrzegania postanowień niniejszego Statutu i uchwał władz KRM;
- 2) czynnego uczestnictwa w realizacji celów statutowych KRM;
- 3) regularnego opłacania składek członkowskich, w wysokości i w sposób określony przez Walne Zebranie;
- 4) dbałości o dobre imię KRM oraz wzrost jego roli i znaczenia.

§ 14

1. Członkiem wspierającym może zostać stowarzyszenie oraz każda, również zagraniczna, osoba prawna, która pisemnie zadeklaruje dla KRM pomoc i wsparcie, w szczególności merytoryczne, rzeczowe i finansowe.

2. Regulacje § 10 ust. 1 pkt 4, 5, 7, 8 oraz § 11 stosuje się odpowiednio.

§ 15

1. Członkowie wspierający KRM mają prawo:

- 1) uczestniczenia w Walnym Zebraniu z głosem doradczym;
- 2) uczestnictwa w spotkaniach, imprezach i innych przedsięwzięciach podejmowanych w związku z realizacją celów statutowych KRM;
- 3) zgłaszania opinii, wniosków i postulatów do władz KRM.

2. Członkowie wspierający zobowiązani są do:

- 1) przestrzegania postanowień niniejszego Statutu i uchwał władz KRM;
- 2) czynnego uczestnictwa w realizacji celów statutowych KRM;
- 3) wywiązywania się z zadeklarowanej pomocy dla KRM;
- 4) dbałości o dobre imię KRM oraz wzrost jego roli i znaczenia.

§ 16

1. Członkiem honorowym może zostać stowarzyszenie oraz każda, również zagraniczna, osoba prawna o celach niezarobkowych, która szczególnie zasłużyła się dla KRM.

2. Nadanie członkostwa honorowego następuje uchwałą Walnego Zebrania na pisemny wniosek Zarządu, za jej pisemną zgodą danego podmiotu.

§ 17

Członkowie honorowi mają prawo:

- 1) uczestniczenia w Walnym Zebraniu z głosem doradczym;
- 2) uczestnictwa w spotkaniach, imprezach i innych przedsięwzięciach podejmowanych w związku z realizacją celów statutowych KRM;
- 3) zgłaszania opinii, wniosków i postulatów do władz KRM.

§ 18

Ustanie członkostwa następuje na skutek:

- 1) rozwiązania, likwidacji, utraty osobowości prawnej lub zaprzestania istnienia Członka (utrata podmiotowości prawnej);
- 2) wystąpienia z KRM, jeżeli rezygnacja została złożona na piśmie przez podmiot uprawniony do reprezentacji Członka;
- 3) wykluczenia z KRM na podstawie uchwały Zarządu.

§ 19

1. Wykluczenie Członka może nastąpić ze względu na:

- 1) niewywiązywanie się z przyjętych obowiązków statutowych, a w szczególności opłacania składek;
- 2) naruszanie postanowień Statutu lub uchwał Walnego Zebrania czy Zarządu;
- 3) działanie na szkodę KRM, w szczególności działanie licujące w godność KRM lub sprzeczne z celami Statutu.

2. Wykluczenie Członka następuje w drodze uchwały Zarządu podjętej większością 2/3 głosów.

3. Wykluczony Członek ma prawo odwołania od wykluczającej uchwały Zarządu do najbliższego Walnego Zebrania za pośrednictwem Zarządu w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania.

4. Uchwała Walnego Zebrania jest ostateczna i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

Rozdział IV

Władze Stowarzyszenia

§ 20

Władzami Stowarzyszenia są:

- 1) Walne Zebranie,
- 2) Zarząd,
- 3) Rada Kongresu,
- 4) Komisja Rewizyjna.

WALNE ZEBRANIE

§ 21

Walne Zebranie może być:

- 1) Zwyczajne,
- 2) Nadzwyczajne.

§ 22

1. O zwołaniu Walnego Zebrania Zarząd zawiadamia Członków KRM drogą elektroniczną na adres e-mail widniejący w bazie danych Członków prowadzonej przez Biuro KRM lub listem poleconym, o ile Członek zastrzegł sobie taką formę kontaktu.

2. Członkowie mają prawo wglądu w swoje dane zawarte w bazie danych prowadzonej przez Biuro KRM oraz ich aktualizacji.

3. Członkowie zobowiązani są do niezwłocznego poinformowania Biura KRM o każdorazowej zmianie siedziby, adresu korespondencyjnego i adresu e-mail. Do dnia zawiadomienia o przedmiotowej zmianie, wiążące dla

Zarządu – w szczególności celem przekazania przedmiotowego zawiadomienia – są dotychczas znane: siedziba, adres korespondencyjny oraz adres e-mail Członka.

4. W przypadku uchybienia przez Członka obowiązkowi aktualizacji swoich danych – przekazania stosownych informacji KRM o tychże zmianach, przekazanie przez Zarząd zawiadomienia o zwołaniu Walnego Zebrania na dotychczasowe adresy poczytane będzie za skuteczne zawiadomienie tego Członka o zwołaniu Walnego Zebrania.

5. Do zawiadomienia, o którym mowa powyżej, Zarząd dołącza porządek obrad oraz projekty uchwał, które będą przedmiotem obrad Walnego Zebrania.

6. Członkowie mają prawo do zgłaszania propozycji w przedmiocie rozszerzenia porządku obrad Walnego Zebrania – propozycje mogą być zgłaszane aż do rozpoczęcia Walnego Zebrania, w szczególności przy tzw. wolnych wnioskach Walnego Zebrania. Prawo to nie dotyczy obrad Nadzwyczajnego Walnego Zebrania.

§ 23

1. Zwyczajne Walne Zebranie zwoływane jest co najmniej raz na rok przez Zarząd.

2. Zawiadomienie o zwołaniu Zwyczajnego Walnego Zebrania wysyłane jest do wszystkich Członków na co najmniej 21 (dwadzieścia jeden) dni przed jego planowanym terminem.

§ 24

1. Nadzwyczajne Walne Zebranie może zostać zwołane z ważnych powodów przez Zarząd.

2. Zarząd jest zobowiązany zwołać nadzwyczajne Walne Zebranie na wniosek co najmniej $\frac{1}{4}$ Członków zwyczajnych lub na wniosek Komisji Rewizyjnej.

3. Nadzwyczajne Walne Zebranie może rozpoznawać wyłącznie sprawy, dla których zostało zwołane.

4. Zawiadomienie o terminie nadzwyczajnego Walnego Zebrania Stowarzyszenia wysyłane jest na co najmniej 14 (czternastu) dni przed planowanym terminem Nadzwyczajnego Walnego Zebrania.

§ 25

Walne Zebranie jest prawomocne, jeżeli zostało zwołane zgodnie ze Statutem.

§ 26

W Walnym Zebraniu z głosem stanowiącym uczestniczą Członkowie zwyczajni oraz uprzywilejowani, reprezentowani przez upoważnionych przedstawicieli.

§ 27

Członkowie wspierający i honorowi, a także zaproszeni goście uczestniczą w Walnym Zebraniu z głosem doradczym.

§ 28

Do kompetencji Walnego Zebrania należy w szczególności:

- 1) dokonywanie zmian w Statucie;
- 2) uchwalanie deklaracji programowej KRM;
- 3) uchwalanie regulaminu pracy Walnego Zebrania;
- 4) wybór i odwoływanie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, a także uzupełnianie składu Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) powołanie Rady KRM;
- 6) uchwalanie rocznego budżetu i założeń budżetowych na kolejne lata;
- 7) przyjmowanie corocznego sprawozdania merytorycznego Zarządu;
- 8) udzielanie Zarządowi, na wniosek Komisji Rewizyjnej, absolutorium z wykonania budżetu na dany rok;
- 9) powoływanie komisji i innych ciał eksperckich;
- 10) uchwalanie regulaminu płatności składek członkowskich, w tym ustalania wysokości składek członkowskich;

- 11) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu;
- 12) podejmowanie uchwał w przedmiocie nadania statusu Członka uprzywilejowanego lub honorowego;
- 13) podejmowanie uchwał w sytuacjach wskazanych w Statucie;
- 14) podejmowanie uchwał w sprawach należących do kompetencji innych organów KRM do momentu wyboru tych organów;
- 15) inne sprawy niezastrzeżone do kompetencji innych organów KRM.

§ 29

1. Wnioski na Walnym Zebraniu mogą zgłaszać poszczególni Członkowie.
2. Wnioski składane są do Przewodniczącego Walnego Zebrania.
3. Uchwały Walnego Zebrania podejmowane są zwykłą większością głosów, chyba że Statut stanowi inaczej.

§ 30

Obradami Walnego Zebrania kieruje Przewodniczący Walnego Zebrania. Do wyboru Przewodniczącego Walnego Zebrania, jego obradami kieruje Prezes Zarządu, a w przypadku jego nieobecności inny członek Zarządu.

§ 31

1. Na początku obrad Walnego Zebrania wybierani są Przewodniczący Walnego Zebrania i Protokolant Walnego Zebrania. Ich wybór następuje zwykłą większością głosów.
2. Z obrad Walnego Zebrania sporządza się protokół, podpisany co najmniej przez Przewodniczącego Walnego Zebrania i Protokolanta Walnego Zebrania. Wszelkie załączniki do protokołu, w tym podjęte uchwały, dla swojej ważności również wymagają co najmniej podpisu Przewodniczącego Walnego Zebrania i Protokolanta Walnego Zebrania.
3. W sprawach osobowych głosowanie zawsze odbywa się sposób tajny, z wyjątkiem głosowania co do wyboru Przewodniczącego i Protokolanta Walnego Zebrania, które może zostać przeprowadzone w sposób jawny.

ZARZĄD

§ 32

1. Zarząd jest organem uprawnionym do reprezentacji KRM na zewnątrz, w tym w zakresie zaciągania zobowiązań majątkowych.
2. Do zaciągania zobowiązań majątkowych uprawnionych jest dwóch członków Zarządu działających łącznie, w tym Prezes lub Wiceprezes.

§ 33

1. Liczba członków Zarządu wynosi od 3 (trzech) do 9 (dziewięciu) osób, wybieranych spośród uprawnionych przedstawicieli Członków, przez Walne Zebranie na okres 2 (dwóch) lat. W skład Zarządu wchodzi co najmniej Prezes Zarządu i dwóch Wiceprezesów Zarządu.
2. Celem wybrania Zarządu, Walne Zebranie podejmuje w pierwszej kolejności uchwałę w przedmiocie określenia liczby członków Zarządu na daną kadencję. Wskazana w uchwale liczba członków Zarządu na daną kadencję określa pełny skład Zarządu w danej kadencji.
3. Wybrani przez Walne Zebranie nowi członkowie Zarządu wybierają ze swego grona Prezesa i dwóch Wiceprezesów Zarządu. Członkowie Zarządu są uprawnieni do odwoływania Prezesa i Wiceprezesów. Głosowanie przy tym powoływaniu i odwoływaniu odbywa się w sposób tajny.
4. Członkami Zarządu mogą być wyłącznie osoby fizyczne uprawnione do reprezentacji Członków.
5. Członkami Zarządu nie mogą być:
  - 1) osoby niemające pełnej zdolności do czynności prawnej;
  - 2) osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
  - 3) osoby wchodzące w skład Komisji Rewizyjnej;
  - 4) członkowie partii politycznych.

§ 34

Wybory członków Zarządu odbywają się według następujących zasad:

- 1) każdy Członek uprawniony – mający bierne prawo wyborcze do władz KRM, biorący udział w Walnym Zebraniu, ma do dyspozycji liczbę głosów odpowiadającą liczbie osób wchodzących w skład Zarządu na daną kadencję, wskazanej w uchwale Walnego Zebrania, o której mowa § 33 ust. 2;
- 2) za wybranych do Zarządu uważa się tych kandydatów, którzy otrzymali kolejno największą liczbę głosów;
- 3) w przypadku równej liczby głosów oddanych na danego kandydata do Zarządu, jeżeli ta sytuacja uniemożliwia wybór nowego składu Zarządu na nową kadencję w liczbie osób określonych uchwałą Walnego Zebrania, przeprowadza się ponowne głosowanie – głosujący wybierają tylko pomiędzy tymi kandydatami, którzy uprzednio uzyskali taką samą liczbę głosów. Jeżeli powtórne głosowanie nie wyłoni pełnego składu nowego Zarządu, pomiędzy kandydatami, którzy dwukrotnie uzyskali taką samą liczbę głosów przeprowadza się losowanie metodą określoną przez Walne Zebranie.

§ 35

1. Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej cztery razy w roku.
2. Posiedzenia Zarządu zwołują Prezes Zarządu lub Wiceprezes Zarządu.
3. Posiedzenie Zarządu musi zostać zwołane na wniosek co najmniej:
  - 1) 1/3 członków Zarządu,
  - 2) 1/3 członków Komisji Rewizyjnej.
  - 3) Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.
4. Członkowie Komisji Rewizyjnej informowani są przez Zarząd pocztą elektroniczną o zwołaniu posiedzenia Zarządu, nie później niż na 7 dni przed posiedzeniem.
5. Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym, jeżeli wystąpią z odpowiednim wnioskiem do Zarządu.
6. W posiedzeniach Zarządu mogą brać udział z głosem doradczym zaproszeni goście i członkowie komisji eksperckich.

§ 36

1. Tryb zwoływania posiedzeń i pracy Zarządu określa Regulamin Zarządu.
2. Posiedzenie Zarządu jest prawomocne, jeżeli zostało zwołane zgodnie z Regulaminem i bierze w nim udział więcej niż połowa członków Zarządu.

§ 37

Do kompetencji Zarządu należą:

- 1) reprezentacja KRM na zewnątrz,
- 2) uchwalanie Regulaminu Zarządu,
- 3) kierowanie bieżącymi sprawami KRM,
- 4) realizacja budżetu KRM,
- 5) zaciąganie zobowiązań majątkowych przez KRM RM,
- 6) uchwalanie, po przeprowadzeniu odpowiedniej konsultacji, stanowisk w sprawach o istotnym znaczeniu dla KRM i jego Członków,
- 7) powoływanie - na wniosek co najmniej 3 Członków zwyczajnych - grup tematycznych i zespołów roboczych działających na podstawie własnego regulaminu zaakceptowanego przez Zarząd,
- 8) podejmowanie uchwał w przedmiocie nadania statusu Członka zwykłego lub wspierającego;
- 9) dokonywanie czynności z zakresu prawa pracy,
- 10) powoływanie komisji etyki w sprawach dotyczących działania Członków lub ich upoważnionych reprezentantów, określając w uchwale zakres i zasady jej działania;
- 11) podejmowanie uchwał w sprawach istotnych dla funkcjonowania KRM, w szczególności w sytuacjach przewidzianych w Statucie;
- 12) inne działania określone w Statucie.

§ 38

1. Członkowie Zarządu mogą otrzymywać wynagrodzenie za czynności wykonywane w związku z funkcją pełnioną w Zarządzie. Wysokość wynagrodzenia ustala Komisja Rewizyjna.
2. Uchwały Zarządu podejmowane są zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków Zarządu.
3. W przypadku zwołania Zarządu, sporządzany jest z takiego posiedzenia protokół podpisany przez wszystkich zebranych członków Zarządu. Wszelkie załączniki do protokołu, w tym podjęte uchwały, dla swej ważności również wymagają podpisu wszystkich zebranych członków Zarządu.

§ 39

1. W przypadku rezygnacji członka Zarządu z pełnienia funkcji, w sytuacji, kiedy liczebność Zarządu spadnie poniżej minimalnego składu wg Statutu (poniżej 3 osób), Komisja Rewizyjna deleguje do Zarządu osobę spośród swoich członków, która pełnić będzie tę funkcję do czasu najbliższego Walnego Zebrania.
2. Uzupełnianie składu Zarządu pozostaje w kompetencjach Walnego Zebrania, z wyjątkiem sytuacji wskazanej w ust. poprzedzającym.

§ 40

W przypadku gdy liczba członków KRM przekroczy 10 (słownie: dziesięć), Zarząd KRM tworzy Biuro Kongresu, do obsługi jego działalności, dotyczącej siedziby, informacji i komunikacji, spraw organizacyjnych i finansowych, funkcjonowania KRM, i innych potrzeb.

RADA KONGRESU

§ 41

1. O powołaniu Rady KRM decyduje Walne Zebranie.
2. Walne Zebranie określi w drodze uchwały szczegółowe zasady działania Rady.

KOMISJA REWIZYJNA

§ 42

1. Organem nadzoru KRM jest Komisja Rewizyjna.
2. Komisja Rewizyjna jest organem odrębnym od Zarządu.
3. Komisja Rewizyjna w zakresie wykonywania nadzoru nie podlega w jakimkolwiek zakresie Zarządowi.

§ 43

1. Komisja Rewizyjna składa się z 3 (trzech) osób wybieranych, przez Walne Zebranie na okres 2 (dwóch) lat spośród osób fizycznych uprawnionych do reprezentacji Członków.
2. Komisja Rewizyjna wybiera ze swojego grona Przewodniczącego.
3. Do wyboru członków Komisji Rewizyjnej oraz uzupełnienia jej składu stosuje się odpowiednio procedurę dotyczącą wyboru członków Zarządu przewidzianą w Statucie.
4. Komisja Rewizyjna podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 2 członków Komisji. W razie równego stosunku głosów decyduje głos Przewodniczącego.
5. Członkami Komisji Rewizyjnej mogą być wyłącznie osoby fizyczne będące członkiem podmiotów wchodzących w skład KRM – w skład Członków.
6. Członkami Komisji Rewizyjnej nie mogą być:
  - 1) osoby niemające pełnej zdolności do czynności prawnej;
  - 2) osoby niebędące członkiem podmiotów wchodzących w skład KRM – w skład Członków;
  - 3) osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia prywatnego lub za przestępstwo skarbowe;
  - 4) członkowie Zarządu;

- 5) osoby pozostające z członkami Zarządu:
  - a. w związku małżeńskim,
  - b. we wspólnym pożyciu,
  - c. w stosunku pokrewieństwa,
  - d. w stosunku powinowactwa,
  - e. w stosunku podległości służbowej;
- 6) członkowie partii politycznych.

§ 44

1. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy wykonywanie zgodnie z obowiązującym prawem oraz niniejszym Statutem funkcji nadzoru w stosunku do KRM, w tym m.in.:

- 1) badanie wykonania budżetu, gospodarki finansowej oraz rachunkowości KRM,
  - 2) kontrolowanie zgodności działalności Zarządu ze Statutem i przepisami prawa powszechnie obowiązującymi,
  - 3) wnioskowanie do Walnego Zebrania o udzielenie Zarządowi absolutorium z wykonania budżetu na dany rok;
  - 4) podejmowanie innych spraw określonych w niniejszym Statucie oraz w Regulaminie Komisji Rewizyjnej.
2. Komisja Rewizyjna określa tryb swojej pracy w uchwalonym przez siebie Regulaminie Komisji Rewizyjnej.
3. W przypadku zwołania posiedzenia Komisji Rewizyjnej, sporządzany jest z takiego posiedzenia protokół podpisany przez wszystkich zebranych członków Komisji Rewizyjnej. Wszelkie załączniki do protokołu, w tym podjęte uchwały, dla swej ważności również wymagają podpisu wszystkich zebranych członków Komisji Rewizyjnej.
4. Członkowie Komisji Rewizyjnej wykonują swoje funkcje nieodpłatnie.
5. Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji Komisji Rewizyjnej zwrot uzasadnionych kosztów.

Rozdział V

Majątek Kongresu

§ 45

1. Majątek Stowarzyszenia stanowią nieruchomości, ruchomości, prawa majątkowe oraz fundusze.
2. Źródłami powstania majątku KRM są:
  - 1) składki członkowskie,
  - 2) dochody z majątku KRM,
  - 3) krajowe i zagraniczne środki pochodzące z:
    - a. dotacji,
    - b. subwencji,
    - c. udziałów,
    - d. lokat,
    - e. darowizn,
    - f. zapisów,
    - g. spadków,
    - h. zbiorów publicznych,
    - i. imprez,
    - j. ofiarności publicznej,
    - k. sponsoringu;
  - 4) środki pochodzące z działalności statutowej i gospodarczej,
  - 5) fundusze Unii Europejskiej,

- 6) inne fundusze przekazane przez jednostki administracji rządowej i samorządowej,
- 7) granty,
- 8) nawiązki na cel społeczny orzekane przez sądy,
- 9) wpłaty z 1% podatku od osób fizycznych,
- 10) wszelkie inne prawem dozwolone środki.

§ 46

1. Dochód uzyskany z działalności gospodarczej KRM służy realizacji celów statutowych KRM.
2. KRM może przekazywać przyznane mu dotacje na rzecz swoich Członków, a także innych organizacji pozarządowych, na zasadach określonych każdorazowo przez jednomyślną Uchwałę Zarządu. Dotacje mogą być przeznaczane wyłącznie na działania służące realizacji celów zbieżnych z celami statutowymi KRM.

§ 47

Zabronione jest:

- 1) przeznaczanie do podziału pomiędzy Członków dochodu uzyskanego z działalności gospodarczej KRM;
- 2) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem KRM w stosunku do jego Członków, członków organów lub ewentualnych pracowników oraz osób, z którymi Członkowie, członkowie organów oraz ewentualni pracownicy KRM pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”;
- 3) przekazywania majątku KRM na rzecz jego Członków, członków organów KRM lub ewentualnych pracowników KRM oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- 4) wykorzystywania majątku KRM na rzecz Członków, członków organów lub ewentualnych pracowników KRM oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego;
- 5) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą Członkowie KRM, członkowie organów KRM lub ewentualni pracownicy KRM oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Rozdział VI

Działalność pożytku publicznego i działalność gospodarcza

§ 48

1. KRM może prowadzić:

- 1) nieodpłatną działalność pożytku publicznego zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- 2) odpłatną działalność pożytku publicznego zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- 3) działalność gospodarczą; jednakże ewentualna działalność gospodarcza KRM będzie wyłącznie dodatkową działalnością KRM w stosunku do ewentualnej działalności pożytku publicznego prowadzonej przez KRM.

2. Działalność, o której mowa w § 7 niniejszego Statutu może być prowadzona zarówno jako nieodpłatna, jak i odpłatna działalność pożytku publicznego zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.).

§ 49

W sytuacji, w której KRM będzie prowadził działalność pożytku publicznego, nadwyżka jego

przychodów nad kosztami jego funkcjonowania przeznaczona będzie każdorazowo na tę właśnie działalność.

Rozdział VII

Zmiany Statutu i rozwiązanie Kongresu

§ 50

1. Zmiany Statutu wymagają uchwały Walnego Zebrania powziętej większością 2/3 głosów obecnych na Walnym Zebraniu.
2. Decyzja o rozwiązaniu KRM wymaga uchwały Walnego Zebrania powziętej większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej połowy liczby Członków uprawnionych do głosowania.
3. Uchwalając rozwiązanie KRM, Walne Zebranie powołuje Komisję Likwidacyjną, a także wskazuje fundacje i stowarzyszenia nie nastawione na zysk o celach możliwie najbliższych celom Kongresu, na których rzecz zostanie przekazany majątek KRM pozostały po zaspokojeniu jego zobowiązań.

§ 51

Integralną częścią niniejszego Statutu jest jego Załącznik – 15 Tez Miejskich.

ZAŁĄCZNIK

15 TEZ MIEJSKICH Kongresu Ruchów Miejskich

Gorzów Wielkopolski, 18 września 2015 r.

Powołaliśmy w 2011 r. Kongres Ruchów Miejskich, by wspólnie pokonywać przeszkody, których nie mogliśmy przezwyciężyć, działając lokalnie w naszych miastach – przeszkody w postaci niedoboru potrzebnych miastom krajowych regulacji prawnych, państwowych polityk, instytucji i procedur.

Miasta potrzebują mądrej, dalekowzrocznej polityki miejskiej i dobrego prawa, dobrych praktyk i standardów. Potrzebują ich, by żyło się w nich lepiej i by wyzwalał się skupiony w nich potencjał zrównoważonego rozwoju i aktywności obywatelskiej.

Kongres Ruchów Miejskich skupia organizacje, działaczki i działaczy miejskich podzielających przekonania na temat miast i ich rozwoju. Przekonania te stanowią nasz wspólny „miastopogląd”.

Wartości, na których jest on oparty, to:

- *Rozwój zrównoważony w duchu Agendy 2030 - trwały, chroniący przestrzeń, przyrodę i inne zasoby, nastawiony na jakość życia ludzi.*
- *Partycypacyjna demokracja miejska zapewniająca podmiotowość mieszkańcom i mieszkankom, obok woli większości oparta na prawach człowieka i ochronie mniejszości.*
- *Spółeczna solidarność strzegąca równości szans, sprawiedliwych relacji społecznych i gwarantująca słabszym wsparcie miejskiej społeczności.*

TEZY MIEJSKIE rozwijają te wartości w odniesieniu do różnych obszarów życia miasta. To stwierdzenia dla nas najważniejsze, pod którymi podpisujemy się i którymi kierujemy się w naszych działaniach.

1. Mieszkańcy i mieszkanki mają niezbywalne prawo do miasta. Jest nim prawo do korzystania z zasobów miasta i prawo do współdecydowania o najważniejszych sprawach miasta oraz mieszkanek i mieszkańców. Tych praw nie można nas pozbawić. Miasto jest dla mieszkanek i mieszkańców, bo stanowi środowisko naszego życia, a biznes, władza i polityka winny służyć nam i miastu.

2. Demokracja miejska to dla nas nie tylko wybory, lecz ciągła partycypacja mieszkańców w realnym podejmowaniu decyzji o mieście, oparta na edukacji obywatelskiej. By partycypacyjna demokracja miejska mogła dobrze działać, konieczne jest wypracowanie i wdrożenie potrzebnych narzędzi proceduralnych takich jak referenda lokalne, inicjatywa uchwałodawcza mieszkańców, panele i sądy obywatelskie, planowanie partycypacyjne, konsultacje społeczne, budżet partycypacyjny i in.

3. Budżet miasta musi trafnie wyrażać potrzeby i aspiracje mieszkańców, które określają oni w trakcie ciągłego, obywatelskiego dialogu. Obok budżetów partycypacyjnych (zwanym także obywatelskimi) dotyczących niewielkiej części finansów miejskich mieszkańcy powinni mieć znaczący wpływ na decyzje o dużych wydatkach inwestycyjnych oraz długoterminowe plany finansowe miasta.

4. Podstawową powinnością wspólnoty miejskiej jest opieka nad słabszymi jej członkiniami i członkami, zgodna z zasadami społecznej sprawiedliwości. W szczególności: przeciwdziałanie biedzie, wykluczeniu, bezdomności, wspieranie mieszkańców będących w potrzebie z innych powodów, chronienie mniejszości zagrożonych dyskryminacją.

5. Miasto ma wspierać lokalny biznes, który nie zawsze może konkurować z globalnymi korporacjami. Energia gospodarcza mieszkańców, zwłaszcza ta realizująca się w handlu i usługach, sprzyja lokalnej akumulacji kapitału, rozwojowi i zamożności miasta oraz tworzeniu stabilnych więzi gospodarczych.

6. Dość umów śmieciowych – praca finansowana z miejskich środków publicznych powinna być wzorcowa pod względem warunków pracy i płacy. Pozwalają na to klauzule społeczne stosowane w przetargach – ich wdrażanie to obowiązki władz.

7. Miasto ma zapewniać mieszkania dostępne dla najliczniejszej grupy przeciętnie zamożnych mieszkanek i mieszkańców – lokale komunalne oraz lokale w budynkach prywatnych. Polityka mieszkaniowa ma gwarantować mieszkania socjalne najuboższym, obronę praw lokatorek i lokatorów, zaangażowanie miasta w powstawanie dostępnych mieszkań na wynajem i podnoszenie jakości istniejącego zasobu komunalnego. Dość monopolu komercyjnego budownictwa deweloperskiego mieszkań na sprzedaż na kredyt, ograniczającego dostęp do mieszkania dużym grupom ludności.

8. Jakość życia mieszkanek i mieszkańców zależy od zakresu, dostępności i poziomu usług publicznych, które ma zapewnić miasto – często nie sprzyja temu ich prywatyzacja lub komercjalizacja. Usługi publiczne obejmują systemy transportu i inne usługi komunalne, edukację, służbę zdrowia, usługi opiekuńcze, opiekę społeczną, sport masowy i rekreację, kulturę i rozrywkę, i inne.

9. Rozwój zrównoważony wymaga ochrony środowiska, zwłaszcza środowiska przyrodniczego, którego stan jest istotnym czynnikiem kształtującym warunki życia w mieście. Podstawowymi wyzwaniem dla „miejskiej ekologii” są hałas, zanieczyszczenie powietrza i wody, emisyjna i marnotrawna energetyka i transport, rabunkowa gospodarka ziemią i wodą, zajmowanie terenów zieleni pod inwestycje, ubytek drzew, nadprodukcja niesortowanych i nieprzetwarzanych odpadów.

10. Transport zrównoważony musi opierać się na wysokiej jakości systemie powszechnie dostępnej komunikacji publicznej oraz ruchu pieszym i rowerowym, zmniejszając rolę transportu samochodowego. Tylko wzmocnienie systemu komunikacji publicznej w integracji z ruchem pieszym i rowerowym, tworzy warunki sprawnego przemieszczania się w obrębie miast i obszarów metropolitalnych.

11. Dość chaosu! Ład przestrzenny warunkuje sprawne funkcjonowanie miasta, minimalizując konflikty interesów w przestrzeni, a troska o estetykę przestrzeni sprzyja dobrostanowi i atrakcyjności miasta. Ład przestrzenny nie powstaje w wyniku niezależnych, jednostkowych decyzji inwestycyjnych konkurujących podmiotów biznesowych – przeciwnie, one go degradują na dużą skalę. Jest on efektem kompleksowej, świadomej polityki przestrzennej, miejskiej i krajowej.

12. Rewitalizacja zdegradowanych i historycznych obszarów miejskich to jedno z głównych wyzwań, przed którym stoją polskie miasta. Od sprostania mu zależy ich rozwój i podtrzymanie tożsamości. Jest ona publicznym, zintegrowanym działaniem podejmowanym we współpracy z lokalną społecznością i w jej interesie, mającym kompleksowy charakter, nieograniczonym do remontów, obejmującym wymiar społeczny (nacisk na funkcję mieszkaniową), ekologiczny, gospodarczy i urbanistyczno-architektoniczny.

13. Kultura jest podstawą i źródłem miejskiego sposobu życia. Misją miasta jest uczynienie wartości kultury dostępnymi dla ogółu mieszkanki i mieszkańców, nie tylko elit, także w zakresie przygotowania mieszkanki i mieszkańców do udziału w kulturze przez powszechną edukację. Powszechne uczestnictwo w kulturze czyni nasze życie lepszym, a miasto – atrakcyjnym.

14. Potrzebna jest długofalowa dekoncentracja kraju, zwłaszcza instytucji publicznych, sprzyjająca rozwojowi całości jego obszaru. Dekoncentracja polega na lokalizowaniu instytucji krajowych w różnych miastach, poza stolicą, a instytucji regionalnych także poza miastami wojewódzkimi. Ma wymiar społeczny, gospodarczy i kulturalny.

15. Suburbanizacja – żywiołowe rozlewanie się strefy zurbanizowanej daleko poza miasto – to destrukcyjny, patologiczny proces, który należy powstrzymać systemowo. Suburbanizacja niszczy wieś i miasto, łamie zasady zrównoważonego rozwoju, jest sprzeczna z wizjami „miasta zwartej” i „miasta krótkich dróg”. Powoduje znaczne straty środowiskowe, ekonomiczne i społeczne – przez nadmiarową konieczność ciągłego przemieszczania się ludzi po wielkich obszarach oraz przesyłania towarów, transportowania wody, ścieków, opału, energii, odpadów, i in.

TEZY MIEJSKIE NADZWYCZAJNE

I.

Zbliżająca się katastrofa klimatyczna jest największym współczesnym wyzwaniem ludzkości. W szczególności staje ono przed miastami, które są odpowiedzialne za większość emisji gazów cieplarnianych. Miasta, wraz z rządami, globalnym biznesem oraz organizacjami międzynarodowymi muszą w zdecydowany sposób zaangażować się w działania mające zapobiec katastrofie klimatycznej.

Wymaga to głębokich zmian dotychczasowego, marnotrawnego i niszczycielskiego sposobu życia, we wszystkich jego przejawach. Nie ogranicza się jedynie do kwestii ekologicznych, dotyczy urbanistyki, energetyki, transportu, konsumpcji i żywienia, organizacji życia społecznego, kultury i wartości.

Polityka klimatyczna miast powinna uwzględniać zarówno działania na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych jak i działania na rzecz adaptacji do postępujących zmian klimatu.

II.

O WOLNOŚCI I DEMOKRACJI MIAST Stadtluft macht frei – miejskie powietrze czyni wolnym

W Lublinie, 25 czerwca 2021 r.

Wolne miasta wolnych obywateli demokratycznie samorządzących się to fundament naszej, europejskiej cywilizacji.

Miasta są źródłem, ale też gwarancją demokracji, praw człowieka i wolności obywatelskich, nie danych jednak raz na zawsze – potrzebują one ciągłej dbałości i ochrony. Wolność i demokratyczna samorządność miast nie mogą być podważane przez autorytarny populizm, ksenofobię, nacjonalizm i fanatyzmy religijne. I przez marketingowe manipulacje masowymi zachowaniami i świadomością ludzi – dla korzyści globalnych biznesów.

Wymaga to poważnej mobilizacji dla obrony wolności miast i wolności w miastach oraz podmiotowości mieszkańców.

Realna wolność miast zależy, obok polityki, od ich stabilnego finansowania, niepodlegającego koniunkturalnym i układom partyjnym. Miasta wytwarzające dużą większość wspólnego bogactwa nie mogą być traktowane paternalistycznie jak „roszczeniowy” klient władzy centralnej, tylko podmiotowo – jak publiczny partner w podziale środków.

III.

OTWARTE MIASTO RÓWNOŚCI, SOLIDARNOŚCI I TOLERANCJI

W Lublinie, 25 czerwca 2021 r.

Miasto to nasz wspólny dom, mieszkańców i przybyszów, których dobrostanowi i pokojowi nie sprzyjają ostre podziały społeczne, napięcia i konflikty, nierzadko celowo sterowane. Naturalne różnice społeczne nie mogą wyrażać się przez akty jawnej wrogości, agresji i pogardy, niszczącej pozytywne więzi i zaufanie między ludźmi oraz wobec instytucji.

Uderza to zwłaszcza w najsłabszych, w mniejszości – jako „gorszym” grozi im często dyskryminacja i wykluczenie. Potrzebują więc oni szczególnej solidarności, obrony i wsparcia, ale bez agresji w „sprawiedliwym odwecie” za krzywdy. Sprzyjanie wzrostowi przemocy, choćby tylko werbalnej i symbolicznej, nie służy bowiem dobrej przyszłości – na powszednim hejcie wszystkich wobec wszystkich niczego nie da się zbudować.

Niezdolność do wspólnej egzystencji i dialogu równych choć różnych ludzi, środowisk i społeczności, bez podziału na lepsze i gorsze, bez wrogości i wykluczania – to dramat polskiej demokracji, także demokracji miejskiej. Otwarte, tolerancyjne miasto jest domem dla wszystkich, i każdy ma prawo być w nim u siebie.

Potrzeba dziś wypracowania formuły współlistnienia mimo różnic i odmienności, opartej na konsensusie i dialogu bez przemocy, w opozycji do dyktatu większości, której z pozycji siły „wolno wszystko”.

IV.

Teza nadzwyczajna O PRAWIE DO BEZPIECZNEGO ŻYCIA

Prawo do miasta ma za podstawę prawo każdego mieszkańca do bezpiecznego życia w pokoju, niezagrożonego agresją wewnętrzną i zewnętrzną.

Zorganizowana, samorządna wspólnota miejska ma obowiązek tworzyć warunki dla ochrony życia i bezpieczeństwa wszystkich, którzy znajdują się na terenie miasta, równoległe do aktywności państwa na rzecz obrony obywateli i obywaterek.

Rosyjska napaść na Ukrainę przynosi w perspektywie jakościowy skok zagrożenia dla tych dóbr, także przez globalną intensyfikację agresywnej polityki i napięcia międzynarodowego, z katastrofą klimatyczną w tle i wojnami o zasoby.

V.

Demokratyczna samorządność mieszkańców i mieszkanek, tworzących z mocy konstytucji wspólnotę samorządową, jest podstawą demokracji miejskiej, a władze lokalne i krajowe oraz przepisy i procedury powinny służyć jej realizacji.

Samorząd to nie urząd lub firma, zarządzana zbyt często paternalistycznie przez lokalną elitę władzy, jak własny folwark. Samorząd to przestrzeń podmiotowości mieszkańców i mieszkank, których sprawczość winny gwarantować przyjazne warunki prawno-instytucjonalne i długofalowa polityka.

Rada miasta reprezentuje ogół mieszkańców i mieszkank w całym zróżnicowaniu ich potrzeb i interesów. Musi podlegać realnej, bieżącej kontroli ze strony mieszkańców i mieszkank. Jako organ stanowiący władzy lokalnej musi panować nad swoim organem wykonawczym, a nie być jego przystawką. Radny lub radna nie może być automatem do głosowania pod dyktando miejskiego „włodarza” rozdającego synekury ani partyjnej centrali.

Wygoda włodarzy nie może dominować nad potrzebami mieszkańców i mieszkank – miasto należy do wspólnoty samorządowej, nie jest prywatnym folwarkiem władz. Większa podmiotowość mieszkańców i mieszkank spotyka się z oporem „włodarzy” (np. pod hasłem „psucia demokracji”), bo ogranicza ich niepodzielną władzę i psuje komfort jej sprawowania.

Upaństwowienie samorządu przez centralizację władzy publicznej, ograniczającą uprawnienia i środki dla samorządu, jest sprzeczne z ideami samorządności i pomocniczości zapisanymi w Konstytucji; tym bardziej jest sprzeczne upartyjnianie samorządu. Jego kondycja nie może każdorazowo zależeć od zmiany polityków i polityczek w Warszawie i interesów dominującej partii, aktualnie rządzącej. Miasta nie mogą być zakładnikami konfliktów i ambicji polityków i polityczek.